

“Het woord 'veiligheid' riep bij ons geen warme gevoelens op!”

Door Krijn van Driel.

'Veiligheid voor alles!' Het is een begrip dat door ieder weldenkend mens wordt onderschreven. De consequentie van deze uitspraak is, dat er regels en wetten zijn om die veiligheid te waarborgen. Met als doel het aantal slachtoffers en de schade te minimaliseren. Dat is een mooie gedachte, maar die gedachte wordt vaak overschaduwed door onbegrip en irritaties. Daarover gaat dit interview, met iemand uit de praktijk.

Yvonne Kap van Voorne Gas bv heeft te maken met 'de mooie gedachte' en met de werkelijkheid van alledag. Ik spreek met haar op het bedrijf in Vierpolders, samen met Jaap van der Steen van Ingenieurs- en Adviesbureau B.I.B. bv uit Brielle. Hij heeft commentaar en aanvullingen op haar verhaal.

De hond 'Legend' luistert aandachtig mee, en geeft af en toe z'n mening...

– U bent bedrijfsleider bij Voorne Gas bv. Hoe is het bedrijf ontstaan?

Yvonne Kap: Rien Kap, directeur van *Voorne Gas bv*, en inmiddels ook mijn echtgenoot, is zo'n 30 jaar geleden begonnen. Dat kwam zo, hij had een vriend die werkte bij een gasbedrijf. Die vroeg of hij achter bij ons op de boerderij een paar gasflessen mocht neerzetten, om zo klanten in de buurt makkelijker te kunnen bevoorraden. Nou, dat was geen probleem. En dat mocht toen ook nog allemaal, geen hekken er omheen of zo, alles kon! Van het een kwam het ander en binnen de kortste keren vervoerden we zèlf industriële gassen. Zo'n acht jaar geleden kwam Rien op het idee om zelf gas te gaan vullen, propaan. We hebben toen eigen flessen gekocht en zijn die gaan vullen, op een locatie aan de Theemsweg. Daar moesten we van de Havendienst weg, er moest een parkeerplaats komen, maar toen konden we naar de Moezelweg, in Europoort. En dat is achteraf een voordeel gebleken, want daar zitten we midden tussen onze klanten.

We gingen ook in zee met *Air Liquide*. Dat is wereldwijd een grote speler op het gebied van gas. Ze vroegen ons of wij voor hen de distributie van industriële gassen wilden doen. Nou, dat wilden we wel. En Rien die dacht, ambitieus als-ie is, weet je wat, dat vullen van flessen blijf ik ook doen. En ja, als we één gastank zouden hebben gehad was een *BRZO (Besluit Risico's Zware Ongevallen)* niet nodig geweest, maar Rien wilde twee gastanks. Dus kregen we een probleem, want we zijn eigenlijk te klein om een veiligheidsman in dienst te nemen. Dat kost gewoon teveel geld. Maar bij controles moet alles wèl kloppen!

En ja, toen heb ik het in het begin zelf allemaal een beetje opgepakt, maar ik weet er natuurlijk te weinig van, heb er geen opleiding of cursussen voor gevolgd. En uiteindelijk hebben we verschillende mensen en bureau's gevraagd ons te begeleiden door de wirwar van wetten en regels. Maar het voldeed altijd net niet. Of eigenlijk helemaal niet.

- *Er werd de jaarlijkse controle aangekondigd en dan huurden jullie iemand of een bureau in, ging het zo?*

Yvonne Kap: Nou nee, er moest om te beginnen een *veiligheidsmanagement-systeem* komen, en een vriend van Rien, een oud-ingenieur bij Esso, heeft dat toen opgezet. Dat was wel voldoende, maar het moest wel uitgevoerd en bijgehouden worden. Die man heeft dat een paar jaar gedaan, maar op een kwade dag zei hij tegen mij: “Yvonne, ik vertrek naar Spanje, iemand moet het van mij overnemen en ik denk dat jij dat wel kan!” En ik, in mijn onnozelheid: “Ja joh, dat is goed, dat doe ik wel.”

En ik een beetje die boeken doorgekeken, o ja, zit dat zo en o ja, ik begrijp 't. Nou, toen kreeg ik een paar maanden later inspectie en toen begreep ik pas wat het allemaal inhield, toen kwamen de echte vragen. Ik stond vreselijk voor gek. Het gevolg was ook dat ik gelijk de *Arbeidsinspectie*, *ILT (Inspectie Leefomgeving en Transport)* en *DCMR (Milieudienst Rijnmond)* op m'n dak kreeg.

Toen zijn we in zee gegaan met een ingenieursbureau. Dat heeft voor ons weer een nieuw *veiligheidsmanagement-systeem* opgezet. En dat heeft heel veel geld gekost. We kregen weer een inspectie, waarbij ook iemand van dat bureau aan tafel zat. Eén van de inspecteurs vroeg aan hem: “Wat doet u hier?” en het antwoord was: “Wij hebben hier het *veiligheidsmanagement-systeem* opgezet en ik ben hier voornamelijk om te leren!” Nou dat bleek ook, uiteindelijk moest ik het allemaal nog zelf doen. Dus dat geld was gewoon verdampt, in rook opgegaan. Echt schandalig.

- *En toch moest er toen weer iemand anders komen...*

Yvonne Kap: Inderdaad, want ik had geen zin en al helemaal geen tijd om een cursus van vier jaar te gaan volgen. Weer iemand anders gevonden. Dat zag er allemaal best goed uit, maar dat ging mis in de begeleiding. Die was een beetje te makkelijk, te losjes. Zo van dat zien we dan wel, dat komt wel. Ik kan daar niet tegen, daar wordt ik zenuwachtig van. En als de inspectie eraan komt dan een dag van tevoren even overleggen, dat werkt niet, dat moet je zo niet doen.

Over de daaropvolgende adviseur zei ik paar jaar geleden tegen Rien: “Ik heb het idee dat degene waar we nu mee in zee zijn gegaan een beetje te makkelijk is, daar heb ik ook niks aan. Het gaat weer niet goed komen.” Kortom, dat was een beetje de sfeer en de situatie. Het woord 'veiligheid' riep bij ons geen warme gevoelens op, en dat is nog zwak uitgedrukt!

Nou, toen kwam Rien bij *B.I.B bv* terecht. Ik kreeg op een gegeven moment een mailtje van hem met 'Is dit wat?' Met een heel verhaal over *B.I.B*. M'n eerste reactie: nee laat maar, dat doen we niet. Ik had gedachten als 'Daar gaan we weer, de zoveelste, zal wel weer bakken met geld kosten' en 'Er zal wel weer niet veel uitkomen'. Maar ja, de jaarlijkse inspectie kwam er al weer aan, daar zat ik al tegen aan te hikken, met de angst alles weer zelf te moeten doen. Toch alles maar even doorgekeken en ja, 'laten we 't toch maar proberen'. En ik moet eerlijk zeggen: het ging eigenlijk hartstikke goed! Hoe alles bij *Voorne Gas* reilt en zeilt, dat weet ik precies, maar daar *veiligheidsanalyses* en zo aan verbinden, dat is werk voor

specialisten. Dat merkte ik al gauw!

Jaap van der Steen: De inspectiepunten en de samenhang daarvan, dat is de essentie van een *veiligheidsanalyse, risicoanalyses, ITO-beleid, werkomgeving*. Aan al die facetten liggen diepgaande theorieën ten grondslag, daar zijn studies voor nodig.

– *Ziet u verschillen in de benadering door de inspecties tussen vroeger en nu?*

Yvonne Kap: Ja, een paar jaar geleden kwam het bevoegd gezag binnen met het vingertje zwaaiend van 'Je moet dit en je moet dat', nu is er een soort samenwerking. Adviseren mogen ze niet, maar ze denken wel meer mee. Maar dat alleen als je spullen en beleid op orde zijn, uiteraard.

Jaap van der Steen: Tussen 2004 en 2011 zijn er een paar rampen in Nederland geweest en toen waren de inspecties van instanties uiterst streng. Daar komt men langzamerhand een beetje van terug. Je ziet nu, dat als je eenmaal goed met hen communiceert, dat ze ook open staan voor je, en je serieus nemen. Maar inderdaad, zoals Yvonne zegt, bij inspecties moet alles dan wel op het juiste niveau zijn.

– *Wat zijn de prettige ervaringen in de samenwerking met B.I.B?*

Yvonne Kap: Nou, dat ze hun afspraken nakomen. Er was met mij afgesproken: één keer in de week komt er iemand en die gaat samen met jou alles doornemen. Het *veiligheidsmanagement-systeem* wordt dan geschreven en wordt aan je voorgelegd, waarna overleg volgt en het systeem gezamenlijk definitief wordt gemaakt. En zo gebeurde dat ook, er kwam iemand elke week. En als ik zei dat ik dingen liever zus of zo had, dan werd dat besproken. Ik vond het bijvoorbeeld belangrijk dat er niet te veel veranderingen zouden komen in de dagelijkse werkzaamheden van het personeel. Nou, en waar dat kon en ook verantwoord was, werd daar in het systeem heel goed rekening mee gehouden. Het was een goed team, en verder werd er op vragen snel en duidelijk antwoord gegeven.

Jaap van der Steen: Ja, het gaat er om dat het eigen werksysteem en werkinstructies van een bedrijf zoveel mogelijk ongeschonden onder het *veiligheidsmanagement-systeem* kunnen vallen, om uiteindelijk als één systeem te kunnen functioneren. Die puzzel is bij *Voorne Gas* volledig opgelost.

Yvonne Kap: En het onderhandelen met instanties, dat is heel prettig als dat voor je wordt gedaan! Er kwamen ook dingen voorbij waar ik wel van wist, maar verder nooit over had nagedacht, zoals functieomschrijvingen. Dat we die hadden kwam bij de volgende inspectie heel goed uit! Verder waren ze van B.I.B af en toe best wel streng, maar ze hadden wel gelijk, en dat werkt ook wel. Dus ja, ik was heel tevreden en de inspectie is

goed verlopen, het is eigenlijk allemaal prima gegaan.

Wat ik ook heel mooi vond en wat goed werkte was *Sharepoint*. In het begin dacht ik: o jee, wat moet ik er mee...

Jaap van der Steen: *Sharepoint* is de naam van een computer-omgeving. In een stuk daarvan kunnen zowel wij als de klant werken. We kunnen er documenten inzetten en uitwisselen, agenda's maken, mapjes maken enzovoorts, zodat alle van belang zijnde informatie op één plek terecht komt en is te vinden. Zo is iedereen van dezelfde info op de hoogte. Dus bij vragen vinden zowel wij als onze klant dezelfde antwoorden, we putten immers uit dezelfde bron.

Yvonne Kap: Conclusie: het loopt op dit moment gewoon goed. Het woord 'veiligheid' veroorzaakt geen stress meer. En dat geeft rust, de komende inspecties zien we onbezorgd en met vertrouwen tegemoet!

Jaap van der Steen: Zeker nu adviseren geen onderdeel meer is van het beleid van het bevoegd gezag (het beleid is nu: *inspecteren*, *handhaven* en *sanctioneren*) is het des te belangrijker dat ondernemers kunnen vertrouwen op hun adviseur. En ja, dus zijn we heel tevreden over het feit dat de inspectie geheel accoord is met hoe het nu is georganiseerd en geregeld bij *Voorne bv*!

'Legend' bromt instemmend...